

Socialutskottets betänkande

1980/81:13

om vissa frågor rörande dricksvatten

Motioner

I motion 1978/79:1442 av Bertil Fiskesjö (c) och Britta Hammarbacken (c) hemställs om att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en översyn av bestämmelserna om tillåtna halter av tungmetaller i dricksvatten samt att gränsvärden införs för högsta tillåtna halt av koppar i enlighet med vad som angetts i motionen.

Motionen har överflyttats från jordbruksutskottet till socialutskottet.

I motion 1979/80:1660 av Sven Munke (m) hemställs att riksdagen hos regeringen begär en skyndsam översyn av nu gällande bedömningsgrunder och analysförfarande av konsumtionsvatten och i samband därmed prövar frågan om införande av obligatoriskt vägledande biotester.

I motion 1979/80:856 av Lars Werner m. fl. (vpk) föreslås att riksdagen hos regeringen hemställer om lagförslag av innebörd att vederbörlig statlig myndighet kan ålägga landets kommuner att föranstalta om kontroll av konsumenternas dricksvatten i vad gäller förekomsten av asbestfibrer och vid förekomst av sådana vidta de åtgärder som kan anses nödvändiga till förbyggnad av ohälsa.

Nuvarande kontrollsystem och pågående utredningsarbete m. m.

Hälsovårdsstadgan (1958:663) innehåller grundläggande bestämmelser om vattenförsörjning och vattenundersökning. Där anges krav på konsumtionsvattnets kvalitet och ges föreskrifter för den offentliga vattenkontrollen. I stadgan finns också bestämmelser om åtgärder för att undvika vattenförorening och andra sanitära problem. Livsmedelslagen (1971:511) innehåller också vissa bestämmelser om vattenkvalitet.

Huvudansvaret för vattenkontrollen enligt hälsovårdsstadgan åvilar centralt socialstyrelsen. Som central tillsynsmyndighet över den allmänna hälsovården har socialstyrelsen att följa utvecklingen på vattenhygienens område och att initiera lagstiftningsåtgärder och annan reglering som befinns erforderlig samt att till ledning för hälsovårdsnämnderna efter samråd med övriga berörda myndigheter meddela råd och anvisningar. Det åligger hälsovårdsnämnderna att utföra stickprovskontroller och att övervaka efterlevnaden av hälsovårdsstadgan m. fl. förordningar inom vattenkontrollens område.

Undersökning av vatten regleras genom bestämmelserna i 32–36 §§

hälsovårdsstadgan. De undersökningar som föreskrivs är fysikalisk-kemiska och bakteriologiska sådana.

Centrallaboratoriefunktionen inom den offentliga vattenkontrollen utövas i vad gäller bakteriologiska undersökningar av statens bakteriologiska laboratorium och i vad gäller fysikalisk-kemiska undersökningar av statens miljömedicinska laboratorium (SML), som tillkom den 1 juli i år genom ombildning av omgivningshygieniska avdelningen vid statens naturvårdsverk.

Hälsovårdsstadgeutredningen (HSU) som haft i uppdrag att göra en allmän översyn av hälsovårdsstadgan har i sitt år 1978 framlagda betänkande (SOU 1978:44) Kommunalt hälsoskydd bl. a. behandlat lagstiftningen som rör konsumtionsvattenkontrollen. HSU föreslår att den framtida kontrollen skall ske enligt följande.

1. Egenkontroll, varvid protokoll med undersökningsresultat efter anfordran sänds till miljö- och hälsoskyddsnämnd.
2. Offentlig stickprovskontroll utförd av miljö- och hälsoskyddsnämnd vid både vattenverk och i distributionsnät.
3. Undersökning av prov enligt punkt 2 vid godkänt laboratorium.
4. Föreskrifter utfärdas rörande tillsatser till och främmande ämnen i konsumtionsvatten.
5. Kostnaderna för den offentliga stickprovskontrollen ersätts av huvudmannen för eller ägaren av vattenverket m. m.

HSU tar inte ställning till om lagstiftningen skall inrymmas i hälsoskyddslagstiftningen eller i livsmedelslagen. Frågan om vilken myndighet som skall ha den centrala tillsynsskyldigheten och tilläggas normgivningskompetens har som en följd av detta lämnats öppen. HSU ansåg att ställningstagandet därvidlag borde anstå till dess att organisationstillhörigheten för den Omgivningshygieniska avdelningen vid statens naturvårdsverk (OHA) avgjorts och utredningen LAB 76 framlagt sitt betänkande.

Utredningen LAB 76 tillsattes för att utreda frågan om den regionala laboratorieverksamheten inom livsmedelshygien, veterinärmedicinsk diagnostik, miljövard och närbelägna områden. År 1979 framlade utredningen sitt betänkande (SOU 1979:3) Regional laboratorieverksamhet. I detta förordas att den centrala tillsynen över konsumtionsvattenkontrollen överförs till statens livsmedelsverk. LAB 76 delar HSU:s uppfattning om det sätt på vilket vattenkontrollen i fortsättningen bör ske.

LAB 76 erinrar om att föreskrifter om tillsatser till och främmande ämnen i livsmedel redan föreligger i form av statens livsmedelsverks kungörelse om livsmedelstillsatser resp. om främmande ämnen i livsmedel och att det därför bör övervägas om inte motsvarande bestämmelser rörande såväl dricksvatten (kranvatten) som vatten i allmän rörledning (vattenverksvatten) hör hemma i nämnda kungörelse. LAB 76 föreslår att reglerna om konsumtionsvattenkontrollen bryts ut ur hälsovårdsstadgan och överförs till livsmedelslagen.

De båda betänkandena är efter remissbehandling föremål för beredning i social- och jordbruksdepartementen.

Interpellation beträffande asbestcimentrör

I interpellation 1979/80:118 av Ivar Franzén (c) till jordbruksministern har följande frågor ställts.

1. Hur bedömer jordbruksministern möjligheten att utan hälsorisker även fortsättningsvis nyttja asbestcimentrör för transport av dricksvatten?

2. Om det i dag inte finns tillräcklig kunskap för att göra en säker bedömning, vilka åtgärder avser jordbruksministern då att vidtaga för att få fram ett fullgott beslutsunderlag?

Jordbruksministern Anders Dahlgren svarade den 7 februari 1980 bl. a. följande (prot. 1979/80:80).

Kommunerna är själva ansvariga för vattenförsörjningen. Praktiskt taget alla landets kommunala vatten- och avloppsverk är anslutna till Svenska vatten- och avloppsverksföreningen (VAV). Föreningen har meddelat att man har tagit upp problematiken med asbestcimentrör på sitt program och att man kommer att avsätta medel för närmare undersökningar av sådana rör i bl. a. de avseenden som interpellationen avser.

De bedömningar som nu görs av berörda myndigheter innebär således att risker från hälsosynpunkt att använda asbestcimentrör i Halmstad knappast torde föreligga, under förutsättning att man vidtar de försiktighetsmått som kommunen själv angett. Enligt min uppfattning är det emellertid nödvändigt att berörda myndigheter följer frågan med uppmärksamhet också i fortsättningen. Jag räknar med att naturvårdsverket tillsammans med livsmedelsverket, socialstyrelsen och Svenska vatten- och avloppsverksföreningen kommer att ta upp frågan om särskilda råd och anvisningar för driften av vattenförsörjningsanläggningar där asbestcimentrör används. Jag vill också i detta sammanhang nämna att arbetarskyddsstyrelsen har utfärdat detaljerade anvisningar, som bl. a. gäller nyinstallation av asbestcimentrör.

Remissyttranden

Statens naturvårdsverk, statens planverk, Svenska kommunförbundet, socialstyrelsen, Svenska vatten- och avloppsverksföreningen och statens livsmedelsverk har yttrat sig över motionerna.

Statens naturvårdsverk anför inledningsvis att motionerna berör angelägna delproblem, när det gäller samhällets ansvar på vattenförsörjningsområdet, redogör för pågående lagstiftningsarbete och översyn av organisationer som sysslar med vattenkontroll och framhåller därefter att det är nödvändigt att se motionerna i ett större sammanhang.

Beträffande de kontrollmetoder som används f. n. anför naturvårdsverket följande.

Den nuvarande kontrollen av kommunalt dricksvatten kan kort sägas gå ut på att en gång om året ta prov på vattnet när det lämnar vattenverket och analysera det efter vissa metoder och bedömningsnormer. Analysens syfte är huvudsakligen att bedöma vattnets sammansättning med hänsyn till dess praktiska användbarhet och att finna kemiska indikatorer på avloppsförorening främst med hänsyn till risken för bakterier. Av ämnen som kan tänkas ha negativa hälsoeffekter ingår i den föreskrivna analysen endast nitrat och fluorid. Inget krav föreligger på analys av koppar, tungmetaller, asbest eller av någon specifik organisk förening. Några rekommenderade analysmetoder för dessa ämnen finns inte heller. Den årliga kontrollen av vattnet på ovanstående sätt kan givetvis inte ensam garantera att konsumenterna får ett tillfredsställande vatten, särskilt inte som man vet att kvaliteten hos råvattnet inte bara när det gäller ytvatten kan variera starkt.

Beträffande de i motionerna upptagna problemen anför naturvårdsverket vidare.

Motionärerna har som gemensam nämnare ett problem som hittills försumrats helt, nämligen kvalitetsförsämringar som kan inträffa under vattnets distribution inom ledningsnätet vilket ofta kan ha en längd av flera mil. För konsumenten är det givetvis avgörande vilken kvalitet som vattnet har när det kommer ut ur hans kran, men gällande lagstiftning har hittills inte ansetts ge underlag för krav på kontroll av vattnets kvalitet hos konsumenten. Denna kan sägas bero på tre faktorer: råvattnets kvalitet, behandlingen på vattenverket och kvalitetsförsämringar under distributionen, t. ex. genom bakterieväxt eller utlösning av ämnen från ledningsnätet. Inget av dessa områden omfattas av lagstiftningen varför officiella råd och anvisningar saknas i stort sett fullständigt.

Beträffande bedömningsnormer anför verket.

Motionärerna pekar också på ett starkt behov av en omarbetning och utvidgning av gällande bedömningsnormer för dricksvatten. Verket vill starkt understryka detta behov. Viktigare än att fastställa fixa gränsvärden för ett stort antal ämnen som eventuellt kan förekomma i omgivningen inklusive dricksvatten, är dock att samla det vetenskapliga underlaget från olika institutioner för hur bedömningen skall ske, s. k. kvalitetskriterier. Dessa bör omfatta naturlig förekomst, risk för påverkan, analysmetoder, hälsoeffekter och rekommendationer för hur föroreningar skall undvikas resp. avlägsnas. Arbetet måste ske i nära samarbete mellan en rad experter med sakkunskap inom områdena naturliga vattens kemi och biologi, vattenreningsteknik, distributionsteknik, analytisk kemi, mikrobiologi, epidemiologi och toxikologi.

I det verksamhetsprogram, som för närvarande utarbetas med anledning av att omgivningshygieniska avdelningen ombildas till statens miljömedicinska laboratorium har utarbetandet av kriteriadokument för totalmiljön givits hög prioritet. Bland dessa märks studier av fenol och klorfenoler, polyaromatiska kolväten, arsenik och koppar. Beträffande koppar skall särskilt uppmärksammas det eventuella sambandet med barndiarréer.

Beträffande asbest har omgivningshygieniska avdelningen nyligen analyserat fiberhalten i ett antal vattenprov från tre orter där risken för fiberutlösning ansågs större än normalt. Endast i ett fall var fiberhalten signifikant förhöjd. Inom verket pågår nu utarbetandet av en rapport i frågan

om asbest i dricksvatten.

Motion 1979/80:1660 av Sven Munke berör slutligen behovet av obligatoriska vägledande biotester för att på ett enklare sätt kunna upptäcka om det finns skadliga ämnen i vattnet. Verket kan instämma i princip men ställer sig tveksamt till om det beskrivna löktestet uppfyller kraven när det gäller dricksvatten. Lök och människa är till sin biologiska funktion starkt olika. Risker med löktest kan vara dels obefogad oro i det fall där löken är avsevärt känsligare dels att ämnen, för vilka människan är känsligare, inte upptäcks. Andra biologiska tester för tänkbara mutagena substanser utarbetas för närvarande inom den omgivningshygieniska avdelningen.

Naturvårdsverket förordar dock att de problem som tagits upp i motionerna inte blir föremål för särskilda anvisningar utan löses inom ramen för pågående lagstiftningsarbete.

Statens planverk har anfört att dess ansvarsområde i fråga om vatteninstallationer omfattar den del som befinner sig inom fastighet och att verkets föreskrifter 1980 har skärpts bl. a. beträffande blykoncentration. Man framhåller också att förslaget utarbetats i samarbete med socialstyrelsen och att därvid inga gränsvärden för koppar ansetts nödvändiga. Beträffande asbestproblemen framhålls att asbestcimentrör sedan den 1 januari 1977 icke längre godtas som material i vatteninstallationer. Verket säger slutligen att frågan om vilka analyser som används för att avgöra om vatten är tjänligt som dricksvatten är en fråga för socialstyrelsen.

Svenska kommunförbundet framhåller att enligt dess uppfattning grunderna för bedömning av dricksvattnets kvalitet i enlighet med svensk förvaltningspraxis fortlöpande bör prövas av den statliga myndighet som utövar den centrala tillsynen över dricksvattnet. Beträffande asbestfrågan hänvisar förbundet till jordbruksministerns svar på interpellation 1979/80:118 och till en hos Svenska vatten- och avloppsverksföreningen pågående undersökning.

Socialstyrelsen anför beträffande frågan om gränsvärde för kopparhalten bl. a. att styrelsen uppdragit åt OHA (numera SML) att utreda verkningarna av förhöjda kopparhalter i vatten och att resultatet av detta utredningsuppdrag får utvisa om ett hygieniskt gränsvärde bör fastställas. Styrelsen uttalar att motionens förslag redan tillämpas och att ytterligare åtgärder därför ej är nödvändiga. Beträffande asbestfrågan sägs att styrelsen hemställt hos OHA (numera SML) om utredning av eventuella hälsoeffekter av asbestfibrer i konsumtionsvatten och att styrelsen med utgångspunkt i det beslutsunderlag som OHA tar fram kommer att ta ställning till ett eventuellt hygieniskt gränsvärde. Styrelsen anser att behov av lagstiftning inte föreligger då de former som gällande lagstiftning gett arbetet fungerar väl.

Styrelsen anför vidare.

Beträffande s. k. bio-tester ingår dessa ej som föreskrivna undersökningsmetoder i nu gällande meddelanden för dricksvatten enligt hälsovårdsstad-

gan. Ett införande av bio-tester skulle dock kunna bidra till att påvisa skadliga föreningar i dricksvatten. Utvecklingsarbete med denna typ av testmetod pågår/följs vid de båda centrallaboratorierna.

Ytterligare utvecklingsarbete kommer att krävas för att komma fram till lämpliga metoder för biotester som kan användas i den rutinmässiga övervakningen av dricksvattenkvaliteten. För att dessa test/er/ skall kunna utnyttjas i rutinmässig vattenkontroll krävs ökad kännedom om vad de olika biotesten indikerar. Socialstyrelsen anser därför att resultatet av fortsatt utvecklingsarbete bör avvaktas innan någon viss typ av test förordas för användning i stor skala.

Socialstyrelsen anför slutligen.

- En fortlöpande översyn av bedömningsgrunder och analysrutiner för konsumtionsvatten sker i Sverige inom såväl det mikrobiologiska som det fysikalisk-kemiska området.
- Möjlighet till analys av de flesta vattenburna sjukdomsalstrande mikroorganismerna finns i Sverige.
- Ombildandet av OHA till SML kommer att medföra ökade möjligheter att ta fram/förmedla kunskaper om fysikalisk-kemiska faktorer som kan påverka dricksvattenkvaliteten.
- Även fortsättningsvis bör dock den grundläggande principen vara att dricksvatten ej skall förorenas och att tillsynsarbetet skall inriktas på att undvika/avlägsna eventuella föroreningar i vattnet.
- Styrelsen föreslår att hemställa i motionerna 1978/79:1442 och 1979/80:856 avslås. Vidare föreslås att den i motionen 1979/80:1660 begärda översynen av nu gällande bedömningsgrunder och analysförfarande av konsumtionsvatten får anstå till dess att beslut fattats om reglering av vattenkontrollen. Införande av mikrobiologiska toxicitetstester samt mutagenicitetstester av vatten bör dock - oavsett utgången av beslut om reglering - övervägas.

Svenska vatten- och avloppsverksföreningen (VAV) anför bl. a. följande.

Frågor sammanhängande med tillsatser till dricksvattnet för att förändra dess kvalitet i samband med renvattenproduktionen, t. ex. fluoridering, liksom högsta tillatna värden av olika ämnen sammanhängande med råvattnets kvalitet eller förändringar i distributionsnätet för renvatten, t. ex. utlösning av asbestfiber, har diskuterats under lång tid. Tillkomsten av nya kemiska ämnen i vår miljö understryker betydelsen av att dessa frågor bevakas och att erforderliga åtgärder vidtas. Forsknings- och utvecklingsarbetet inom området har under senare tid vidgats, t. ex. genom arbetet vid Chalmers tekniska högskola, institutionen för va-teknik. Här bör också nämnas det arbete som Naturvårdsverket utför genom omgivningshygieniska avdelningen och produktkontrollnämnden liksom att verkets forskningsnämnd tagit upp dricksvattenfrågorna som ett angeläget forskningsområde. VAV sammanställer en rapport om asbest i dricksvatten.

I stort sett är dricksvattenkvaliteten i landet god. För VAV framstår det i nuläget som viktigast att det administrativa ansvaret för dricksvatten samlas under ett departement och under en myndighet. Föreningen ansluter sig härvid till den rekommendation som framlagts i betänkandet LAB 76.

— — —
De enskilda motionerna behöver enligt VAV inte föranleda någon omedelbar åtgärd. Det bör bli den nya myndighetens sak att ta itu med de aktualiserade problemen.

Statens livsmedelsverk anför beträffande motionen rörande gränsvärden för koppar att verket anser det vara befogat att kartlägga halten av koppar i dricksvatten, vilka faktorer som påverkar utlösning av koppar samt att genom utredning och fortsatta kliniska undersökningar utreda om det finns ett samband mellan hög kopparhalt i vatten och förekomsten av vissa sjukdomstillstånd.

Beträffande motionen som rör asbest i vattenledningsrör anser livsmedelsverket att förekomsten av asbest bör undersökas men att detta bör föregås av en pilotundersökning för att få nödvändig erfarenhet av undersökningsmetoden.

Beträffande motionen om bedömning av dricksvattenkvalitet anför verket att det – om ansvaret för dricksvattenkontroll överförs till livsmedelsverket – vore lämpligt att i anslutning till denna ändring se över nu gällande analysförfarande och bedömningsgrunder för konsumtionsvatten.

Vad gäller införande av obligatoriskt vägledande biotester för dricksvatten anser verket att enkla, pålitliga och relevanta tester som lämpar sig för användning i rutinkontroll måste först noggrant utprövas innan sådana biotester kan göras obligatoriska.

Utskottet

I de tre motioner som behandlas i detta betänkande tas upp vissa frågor som avser kvaliteten på dricksvatten. I en av motionerna påtalas behovet av översyn av bedömningsgrunderna vid vattenanalyser och komplettering av analysmetoderna. I en annan av motionerna behandlas främst nödvändigheten av att åtgärder vidtas då det gäller förekomsten av koppar i dricksvatten medan det i den tredje motionen föreslås åtgärder med anledning av förekomsten av asbest i vatten. Innan utskottet tar upp förslagen till närmare överväganden lämnas en något utförligare redovisning för motionerna.

I motion 1979/80:1660 erinras om att vatten enligt hälsovårdsstadgan betraktas som tjänligt om inte halten av vissa kemiska ämnen och föreningar överskrider gränsvärden som anges i författningen. På samma sätt bedöms vatten ur bakteriologisk synpunkt. De gränsvärden som gäller, anför motionären, är emellertid bestämda långt innan den kemiska industrin började expandera på allvar. Motionären anser att ett behov av reviderade bedömningsnormer finns.

Motionären anför vidare att det naturligtvis är omöjligt att rutinundersökningar av vatten skulle kunna omfatta alla de tusentals kemiska substanser och syntetiska ämnen som förekommer i vår miljö men anser att det står helt

klart att raden av ämnen som bör medtas vid rutinmässiga vattenanalyser bör utökas. Motionären anför också att man bör överväga att införa någon form av biotest som kombineras med kemisk-fysikaliska vattenanalyser.

I motion 1978/79:1442 anføres att den ökade uppmärksamheten på miljöriskerna i det moderna samhället medfört bl. a. att man blivit mer allmänt medveten om att tungmetaller kan ge allvarliga skador på levande organismer och att detta lett till att man för en del tungmetaller fastställt bestämda gränsvärden för tillåtna mängder i dricksvatten men att så inte skett beträffande koppar. En översyn av bestämmelserna om tillåtna halter av tungmetaller i dricksvatten bör göras. Med hänsyn till de risker för akuta kopparförgiftningar som enligt motionärerna uppenbarligen finns och med hänsyn till att man inte känner till effekten av en långvarig exposition av vissa låga kopparhalter anser motionärerna det också nödvändigt att gränsvärden införs och att hälsovårdsnämnderna åläggs att utföra kontinuerliga kontroller.

I motion 1979/80:856 framhålls att man under en lång tid använt asbestbetong i Sverige bl. a. för rör. Dessa rör har bl. a. använts för dricksvattenledningar. Asbest är numera förbjudet då det visat sig vara ett för människan synnerligen vådligt ämne. Att asbestdamm är mycket skadligt att inandas är enligt motionärerna klart belagt medan det däremot inte är lika väl belagt om asbest utgör hälsorisk också vid nedsväljning. Det har nu visat sig att asbestfibrer vid lägre pH-värden kan frigöras från rören. Motionärerna anser det därför önskvärt att landets kommuner åläggs göra en inventering av sitt rörnät för att utröna om det består av asbeströr. Dricksvattnet måste samtidigt kontrolleras, och om det visar sig att vattnet innehåller asbestfibrer måste myndigheterna överväga vilka åtgärder som kan anses nödvändiga för att förebygga ohälsa.

Som en följd av att det under de senaste årtiondena tillkommit många nya kemiska ämnen, som används inom industrin, och med hänsyn till att vi nu har större kännedom om skadeverkningarna av tidigare använda ämnen och material framstår det enligt utskottets mening som angeläget att de bedömningsgrunder och analysmetoder som nu tillämpas beträffande vattenkontrollen ses över.

Flera av remissinstanserna har uttalat att de anser en översyn nödvändig och har förordat att en sådan sker i anslutning till pågående lagstiftningsarbete.

Dricksvattenkontrollen styrs av bestämmelser i hälsovårdsstadgan. Dessa har varit föremål för översyn av hälsovårdsstadgeutredningen. I betänkande (SOU 1978:44) Kommunalt hälsoskydd har utredningen föreslagit att vattenkontrollen skall ske både som egenkontroll – dvs. huvudmannen för ett vattenverk svarar själv för uttagande av prov – och som offentlig stickprovskontroll utförd av miljö- och hälsoskyddsnämnd. Vidare har föreslagits att kontrollen skall omfatta såväl leveransställe, dvs. vattenverk eller motsvarande anläggning, som distributionsnät. Föreskrifter rörande tillsatser till

och främmande ämnen i konsumtionsvattnet föreslås också utfärdas. I betänkande (SOU 1979:3) Regional laboratorieverksamhet som avgivits av utredningen LAB 76 har föreslagits att reglerna om konsumtionsvatten bryts ut ur hälsovårdsstadgan och överförs till livsmedelslagen. Denna utredning delar den uppfattning som förts fram av hälsovårdsstadgeutredningen om det sätt på vilket vattenkontrollen skall ske.

Ett genomförande av de förslag som i enlighet med det anförda föreligger beträffande vattenkontrollen skulle enligt utskottets mening innebära att vi får en utvidgad kontroll på området jämfört med vad som nu gäller. Enligt vad utskottet inhämtat bereds frågan om vattenkontrollen f. n. i regeringskansliet. Med hänsyn härtill anser utskottet det inte påkallat med någon riksdagens åtgärd i här aktuellt avseende och avstyrker därför motionerna 1978/79:1442 och 1979/80:1660 i de delar dessa avser översyn av bedömningsgrunder och analysmetoder rörande dricksvatten.

Vad gäller frågan om införande av obligatoriska biotester som tas upp i motion 1979/80:1660 framkommer i remissvaren att utvecklingsarbete med denna typ av testmetod pågår eller följs vid de båda centrallaboratorierna, statens bakteriologiska laboratorium (SBL) och statens miljömedicinska laboratorium (SML). Av remissvaren att döma finns ännu inte tillförlitliga tester. Utskottet anser sig därför inte kunna förorda att föreskrifter om obligatoriska tester utfärdas. Utskottet avstyrker därför motion 1979/80:1660 i denna del.

Av remissvaren framgår också att problemen rörande koppar och asbest är föremål för uppmärksamhet. Vid SML pågår utredning om verkningarna av förhöjda kopparhalter i vatten. Socialstyrelsen anför i sitt remissvar att resultatet av detta utredningsuppdrag får utvisa om ett hygieniskt gränsvärde för koppar i dricksvatten bör fastställas. Någon riksdagens åtgärd med anledning av motion 1978/79:1442 i motsvarande del är därför enligt utskottets mening inte påkallad.

Då det gäller asbest i dricksvatten framgår av statens naturvårdsverks och socialstyrelsens yttranden att arbete pågår som syftar till att klarlägga hälsoeffekterna av asbestfibrer i konsumtionsvatten. Socialstyrelsen uttalar att styrelsen med utgångspunkt i det beslutsunderlag som tas fram av SML kommer att ta ställning till frågan om fastställande av ett hygieniskt gränsvärde för asbest i dricksvatten. Med hänsyn härtill och med beaktande av de överväganden som enligt vad ovan sagts pågår inom regeringskansliet rörande dricksvattenkontrollen anser utskottet att inte någon riksdagens åtgärd är påkallad med anledning av motion 1979/80:856.

Utskottet hemställer

1. beträffande *bedömningen av dricksvattens kvalitet m. m.*
att riksdagen avslår motion 1979/80:1660,
2. beträffande *gränsvärde för tungmetaller i dricksvatten m. m.*
att riksdagen avslår motion 1978/79:1442,

3. *beträffande åtgärder mot asbest i dricksvatten*
att riksdagen avslår motion 1979/80:856.

Stockholm den 9 december 1980

På socialutskottets vägnar

GÖRAN KARLSSON

Närvarande: Göran Karlsson (s), Gabriel Romanus (fp), Rune Gustavsson (c), Evert Svensson (s), Mårten Werner (m), John Johnsson (s), Kjell Nilsson (s), Kersti Swartz (fp), Anita Bråkenhielm (m), Stig Alftin (s), Karin Israelsson (c), Lena Öhrsvik (s)*, Anita Persson (s) och Sigvard Persson (c).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.